

Ramazan, O., Yılmaz, E. (2017). Okul öncesi öğretmen adaylarının okul deneyimi ve öğretmenlik uygulamalarına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 332-349.

Geliş Tarihi: 17/08/2016

Kabul Tarihi: 22/02/2017

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL DENEYİMİ VE ÖĞRETMENLİK UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ*

Oya RAMAZAN**

Elif YILMAZ***

ÖZ

Araştırmada, farklı üniversitelerde öğrenim gören okul öncesi öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri ve bu dersler kapsamında okul öncesi eğitim kurumlarında yaptıkları uygulamalara yönelik görüşleri incelenmiştir. Tarama modelinde tasarlanan araştırmanın çalışma grubu, 8 farklı üniversitenin (Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi) Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dallarında öğrenim gören 4. sınıf öğrencileri arasından araştırmaya gönüllü olarak katılan 586 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış ve elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğunun mesleğe yönelik olumlu tutuma sahip oldukları ve eğitim kurumlarındaki uygulamalarını başarı ile yürüttükleri ancak üniversitedeki danışmanlık hizmetlerinin yetersiz olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, öğretmen adayı, okul deneyimi, öğretmenlik uygulaması.

ANALYZING THE VIEWS OF PRE-SERVICE PRESCHOOL TEACHERS RELATED TO SCHOOL EXPERIENCE AND TEACHING PRACTICES

ABSTRACT

This research analyzes the feedbacks of prospective pre-school teachers, studying at different universities, on the curriculum courses as “School Experience” and “Pre-Service Teacher” in terms of their practices realized at different pre-school settings. Methodologically, the study draws insights from a survey conducted on 586 volunteered senior students studying at the departments of Preschool Education at 8 different universities (Abant İzzet Baysal University, Ankara University, Atatürk University, Çanakkale 18 Mart University, Dumlupınar University, İnönü University, Marmara University and Selçuk University). The participants were given the survey through a semi-structured interview. Based on the data collected through the survey, this research ascertains that even though most of the prospective pre-service teachers have high enthusiasm for their future occupation corroborated by the positive experiences at their pre-school internships, they suffer from inefficient advisory services at their individual universities.

Keywords: Preschool education, pre-service teacher, school experience, teaching practice

* Bu araştırma, 2-5 Eylül 2015 tarihinde Ankara Hacettepe Üniversitesinde düzenlenen 4. Uluslararası Okul Öncesi Eğitimi Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, oramazan@marmara.edu.tr

*** Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, elifyilmaz@kmu.edu.tr

1.GİRİŞ

Toplumların gelişmişlik düzeylerinin iki temel göstergesi vardır. Bunlar biri kişi başına düşen gelir ve yetişmiş insan gücüdür (Kalkanlı, 2009). Dolayısıyla toplumun gereksinim duyduğu her mesleğe uygun insan gücünü yetiştiren ve ulusun geleceğini şekillendiren öğretmenler toplumdaki en önemli görevlerden birini yapmaktadır (Aynal, 2011). Öğretmen; çocukların ve gençlerin hayata hazırlanmasında ve başarılı olmasında en önemli faktör, eğitimin temel ve vazgeçilmez ögesidir. Öğretmen; kendini geliştiren, bilgiyi en iyi şekilde aktaran, yaşadığı kültürün özelliklerini ve yaşadığı çağın gereklerini dikkate alarak öğrencilerini eğiten, yönlendiren, destekleyen kişidir. Öğretmen bilgi verme görevinin yanı sıra tutumları, duygusal tepkileri ve çeşitli alışkanlıkları ile öğrencilere model olarak onların gelişiminde etkili olan bireylerdir (Zembat, 2014). Bu nedenlerden dolayı öğretmenler, mesleğin gereği olan bu nitelikleri kazanabilecekleri uygun eğitim süreçlerinden geçmelidir. Günümüzde her alanda yaşanan hızlı değişim ile birlikte eğitim kurumları ve öğretmenlerin sorumlulukları artmaktadır ve bu durum eğitimcilerin daha nitelikli olmalarını gerektirmektedir. Eğitimcilerin nitelikli olmalarındaki en önemli basamak ise öğretmenlerin eğitimidir (Demircioğlu, 2010).

Öğretmenlerin yetiştirilmesi/eğitimi, Türk eğitim tarihinde her zaman tartışılan konulardan biri olmuştur. Tartışmaların önemli bir nedeni öğretmen yetiştirme uygulamalarının Türkiye gerçeklerine uygun olmadığı düşüncesi; diğer bir tartışma alanı ise dersler, içerikleri ve uygulamalarıdır (Yüksel, 2011).

Eğitimin yapı taşı olan öğretmenlerin yetiştirilmesine ve niteliklerinin artırılmasına yönelik yurtiçi ve yurtdışı pek çok araştırma mevcuttur ve Türkiye’de de öğretmen yetiştirmeye yönelik yapılan çalışmalar ile saptanan sorunlara çözümler aranmaktadır (Becit, Kurt ve Kabakçı, 2009; Elmore, 2007; Mau, 1997; Oğuz, 2004; Santoro, 1997). Türkiye’de uzun yıllar boyunca nitelikli öğretmen yetiştirilmesine yönelik yapılan çalışmaların ardından öğretmen eğitiminin kalitesinin artırılması amacıyla 1994 yılında YÖK ve Dünya Bankası’nın işbirliği ile “Milli Eğitimi Geliştirme Projesi” başlatılmıştır. Bu projede, daha kaliteli bir öğretmen profilinin geliştirilmesi için gereken koşullar tartışılmıştır. Bu tartışmaların sonucunda Türk öğretmen adaylarının alan bilgisi yönünden yeterli, ancak öğretmenlik deneyimi ile ilgili beceri ve bilgilerinde eksik olduğu saptanmıştır (Harmandar ve ark., 2000).

Bu çalışmalardan hareketle YÖK’ün 1997 yılında eğitim fakültelerini yeniden yapılandırması sonucunda eğitim fakültesindeki programlar, derslerin adları ve içerikleri değiştirilmiş ve tüm eğitim fakültelerinde 1998 yılından itibaren aynen uygulanması zorunlu hale getirilmiştir. Yeniden yapılanmaya getirilen eleştirileri dikkate alan YÖK, eğitim fakültelerinin her bölüm ve anabilim dalı programları için 2006 yılı başında yeniden çalışmış; yenilenen öğretim programları 2006-2007 öğretim yılında zorunlu olarak uygulanmaya başlanmıştır. Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı’nın 2006 lisans programında okullarda uygulamaya yönelik üç ders bulunmaktadır: Okul Deneyimi, Öğretmenlik Uygulaması I, Öğretmenlik Uygulaması II.

Tüm meslek dallarında olduğu gibi öğretmenlik mesleği için de uygulamalar büyük önem taşımaktadır. Hacıoğlu ve Alkan’a (1997) göre öğretmenlik uygulamaları, bir öğretmenin sahip olması gereken mesleki yeterliliklerin bir boyutunu oluşturan eğitimin teknik, teknolojik ve uygulama açısından yeterlilik kazandırmayı amaçlamaktadır. Öğretmenlik uygulamalarının genel amacı ise öğretmen adaylarına meslek hayatlarında kullanacakları

bilgi, beceri, tutum, değer ve alışkanlıkları; etkili, verimli ve güvenli olarak kullanma imkânı sağlayarak öğretmen adaylarının bireysel ve mesleki gelişmelerine katkıda bulunmaktır. Bunların yanı sıra okullarda yapılan uygulamalar, öğretmen adaylarının bu meslek için uygun olup olmadığının farkına varmalarını, mesleğe ilişkin deneyim edinmelerini ve sosyalleşmelerini de sağlamaktadır (LaMaster, 2001).

Kuramsal bilgilerin uygulamaya aktarılması için vazgeçilmez olan Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması dersleri, öğretmen adaylarının karşılaşabilecekleri durumlarla ilgili mesleğe başlamadan fikir sahibi olmalarını sağlamaktadır. Alanyazın incelendiğinde Türkiye’de öğretmen adaylarının “*Okul Deneyimi*” (Demircan, 2007; Gömleksiz, Mercin, Bulut ve Atan, 2006; Harmandar ve ark., 2000; Kılınç ve Gödek Altuk, 2010; Kılınç ve Salman, 2007; Oğuz, 2004; Sarıtaş, 2007; Turgut, Yılmaz ve Firuzan, 2008; Yapıcı ve Yapıcı, 2004; Yiğit ve Alev, 2005), “*Öğretmenlik Uygulaması*” (Eraslan, 2009; Ünver, 2003) ya da her iki ders (Becit, Kurt ve Kabakçı, 2009; Güven, 2004; Şahin ve Özkılıç, 2005) kapsamında yaptıkları uygulamalara ilişkin pek çok araştırma olduğu görülmektedir. Fakat okul öncesi öğretmen adaylarına yönelik çalışmaların (Alisinanoğlu ve Kesicioğlu, 2009; Seçer, Çeliköz ve Kayılı, 2010; Seversan, 2007) oldukça az olduğu görülmektedir.

Okul öncesi yıllarda verilen eğitimin, tüm öğretim kademelerini ve hatta tüm yaşamı etkilediği düşünüldüğünde, erken çocukluk döneminde eğitim veren öğretmenlerin önemi bir kat daha artmaktadır (Aral, Kandır ve Can Yaşar, 2000). Dolayısıyla okul öncesi öğretmen adaylarının kurumlarda yaptıkları uygulamaların da bu duruma paralel olarak önemi artmaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada, farklı üniversitelerde öğrenim gören okul öncesi öğretmen adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması I-II dersleri ve bu dersler kapsamında okul öncesi eğitim kurumlarında yaptıkları uygulamalara yönelik görüşleri incelenmiştir.

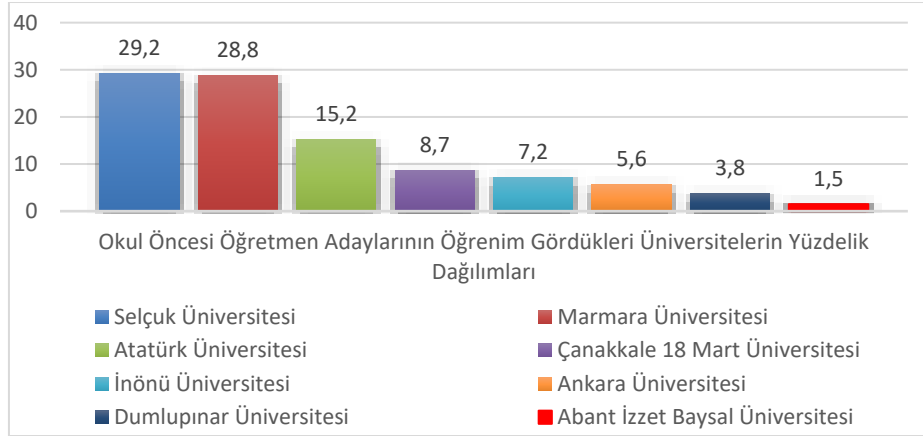
2.YÖNTEM

2.1.Araştırma Modeli

Okul öncesi öğretmen adaylarının Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması I-II dersleri ve bu dersler kapsamında okul öncesi eğitim kurumlarında yaptıkları uygulamalara yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırma tarama modelinde tasarlanmıştır.

2.2.Çalışma Grubu

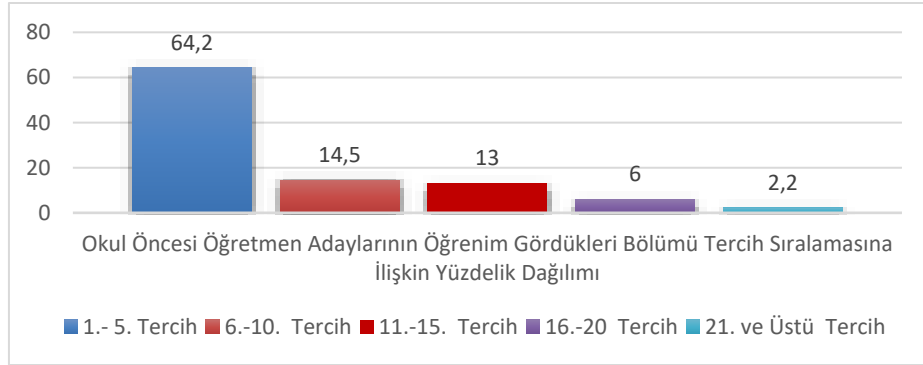
Çalışma grubu, sekiz farklı üniversitenin (Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Dumlupınar Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi) Okul Öncesi Öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim gören, araştırmaya gönüllü olarak katılan 586 dördüncü sınıf öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversitelerin yüzdelik dağılımları Şekil 1’de gösterilmektedir.

Şekil 1. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğrenim Gördükleri Üniversitelerin Yüzdelerlik Dağılımları

Şekil 1’de de görüldüğü üzere araştırmaya katılan 586 okul öncesi öğretmenliği 4. sınıf öğrencisinin %29,2’si Selçuk Üniversitesi, %28,8’i Marmara Üniversitesi, %15,2’si Atatürk Üniversitesi, %8,7’si Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, %7,2’si İnönü Üniversitesi, %5,6’sı Ankara Üniversitesi, %3,8’i Dumlupınar Üniversitesi, %1,5’i Abant İzzet Baysal Üniversitesinde öğrenim görmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümü tercih sıralaması ise Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Öğrenim Gördükleri Bölümü Tercih Sıralamasına İlişkin Yüzdelerlik Dağılımı

Şekil 2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının %64,2’sinin tercih sıralamasındaki ilk beş tercihlerinde öğrenim gördükleri, %14,5’inin altıncı ile onuncu tercihleri arasında, %13’ünün on birinci ile on beşinci tercihleri arasında, %6’sının on altıncı ile yirminci tercihleri arasında, %2,2’sinin ise yirmi birinci ve üzerindeki tercihlerinde öğrenim gördükleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının ‘Okul Deneyimi’ dersi kapsamında %85,5’i devlet okulunda, %14,5’i ise özel okulda uygulama yapmıştır. Bu uygulamalarda

öğretmen adaylarının %71,2'i anasınıfı, %23,9'u dört-beş yaş, %4,9'u üç yaş grubu ile çalışmıştır.

Okul öncesi öğretmen adaylarının 'Öğretmenlik Uygulaması I' dersi kapsamında %87,5'i devlet okulunda, %12,5'i özel okulda; %66,4'ü anasınıfı, %26,6'sı dört-beş yaş, %7'si üç yaş grubu ile uygulama yapmıştır. 'Öğretmenlik Uygulaması II' dersinde ise öğretmen adaylarının %94,6'sı devlet okulunda, %5,4'ü ise özel okulda ve %82,6'sı anasınıfı, %16'sı dört-beş yaş, %1,4'ü üç yaş grubu ile uygulama yapmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında "Kişisel Bilgi Formu" ve "Öğretmenlik Uygulamalarına İlişkin Anket" olmak üzere iki veri toplama aracı kullanılmıştır.

2.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından geliştirilen bu form ile okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri üniversite, öğrenim gördükleri bölümü tercih sıraları, bölüme ilişkin memnuniyet durumları, 'Okul Deneyimi', 'Öğretmenlik Uygulaması I' ve 'Öğretmenlik Uygulaması II' dersleri kapsamında uygulama yaptıkları kurum türleri ve yaş gruplarına ilişkin bilgiler elde edilmiştir.

2.3.2. Öğretmenlik Uygulamalarına İlişkin Anket

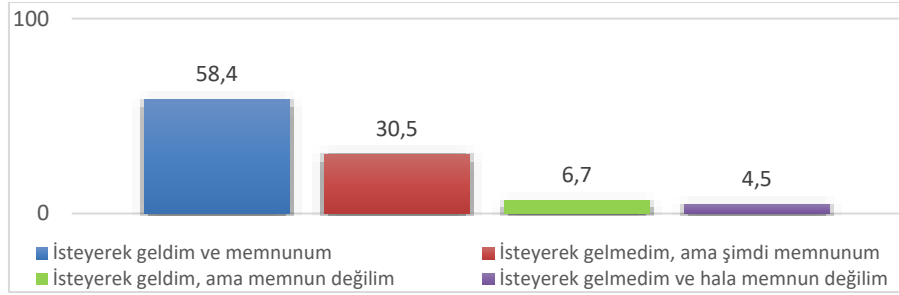
Araştırmacılar tarafından tasarlanan anket, açık ve kapalı uçlu toplam 16 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular; 'Okul Deneyimi' ve 'Öğretmenlik Uygulaması I-II' derslerinin teorik ve uygulama sürecine, danışman öğretim elemanları ve okullardaki rehber öğretmenlerin uygulamalardaki davranışlarına, öğretmen adaylarının uygulamalarla ilgili görüşlerine yöneliktir.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Öğretmen adaylarının değerlendirecekleri üç ders hakkında bilgi sahibi olabilmeleri için anket uygulaması bahar döneminin sonuna doğru yapılmıştır. Marmara Üniversitesi öğrencilerine anketler bir ders öncesinde elden dağıtılmış, cevaplamaları sağlanmış ve toplanmıştır. Diğer üniversitelerde bir öğretim elemanı ile temasa geçilmiş, anketler kendisine postayla yollanmıştır. Öğretim elemanları anketleri kendi dördüncü sınıf öğrencilerine uygulamış ve yine posta yoluyla geri yollamıştır. Anketten elde edilen veriler betimsel analiz yapılarak değerlendirilmiştir.

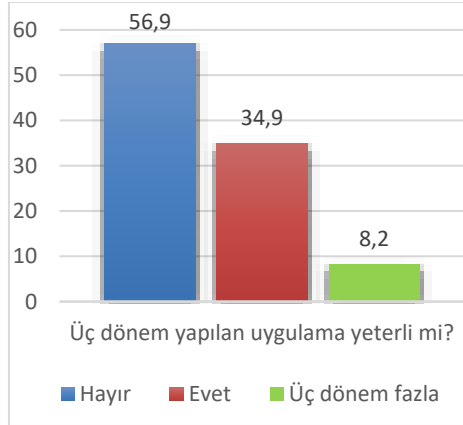
3. BULGULAR

Okul öncesi öğretmen adaylarının 'Okul Deneyimi' ve 'Öğretmenlik Uygulaması I-II' derslerine, bu kapsamda okul öncesi eğitim kurumlarında yaptıkları uygulamalara ilişkin görüşlerine bu bölümde yer verilmiştir.

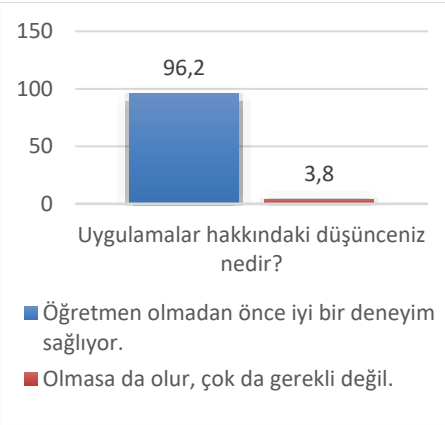

Şekil 3. Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Bölüm ile İlgili Görüşlerine İlişkin Yüzdeleri Dağılımı

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüme ilişkin görüşleri Şekil 3’de sunulmuştur. Buna göre okul öncesi öğretmen adaylarının %58,4’ü bölüme isteyerek geldikleri ve memnun olduklarını; %30,5’i bölüme isteyerek gelmediklerini, ancak şimdi memnun olduklarını; %6,7’si bölüme isteyerek geldiklerini ama memnun olmadıklarını; %4,5’i ise isteyerek gelmediklerini ve hala memnun olmadıklarını belirtmişlerdir.

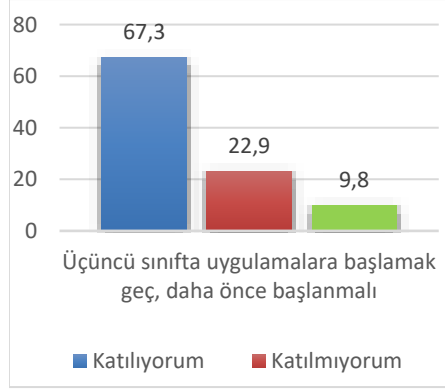
Şekil 4. Okul öncesi öğretmen adaylarının “Üç dönem yapılan uygulama yeterli mi” sorusuna verdikleri cevaba ilişkin yüzdeleri dağılımları

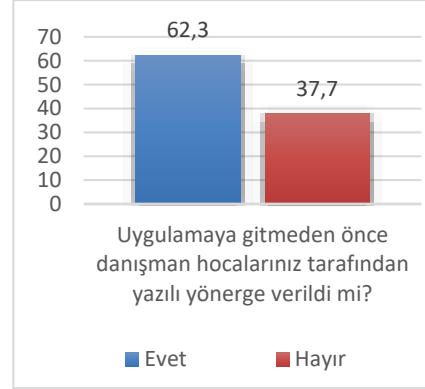
Şekil 5. Okul öncesi öğretmen adaylarının “Uygulamalar hakkındaki düşünceniz nedir?” sorusuna verdikleri cevaba ilişkin yüzdeleri dağılımları

Şekil 4’te görüldüğü gibi okul öncesi öğretmen adaylarına üç dönem yapılan uygulamaların yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Öğretmen adaylarının %56,9’u üç dönemin yeterli olmadığını, %34,9’u ise yeterli olduğunu söylerken %8,2’si üç dönem uygulamanın fazla olduğunu belirtmiştir.

Şekil 5’e göre okul öncesi öğretmen adaylarının %96,2’si yapılan uygulamaların öğretmen olmadan önce iyi bir deneyim sağladığını belirtirken, %3,8’i yapılan uygulamaların gerekli olmadığını belirtmişlerdir.

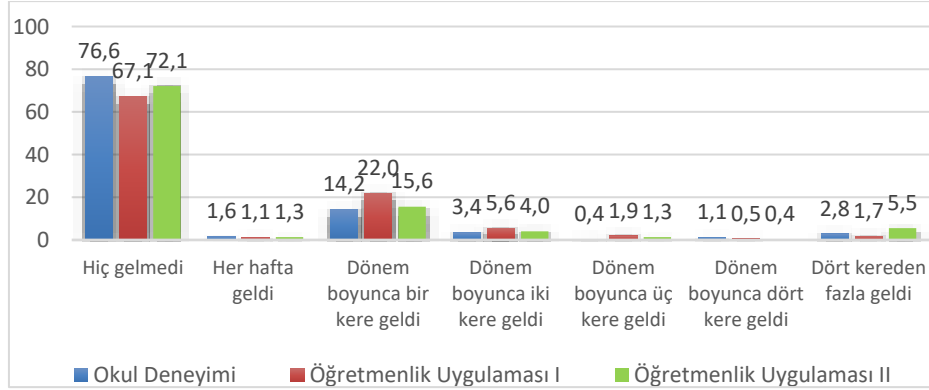
Şekil 6. Okul öncesi öğretmen adaylarının “Üçüncü sınıfta uygulamalara başlamak geç, daha önce başlanmalı” ifadesine yönelik görüşlerine ilişkin yüzdeler dağılımları

Şekil 7. Okul öncesi öğretmen adaylarının “Uygulamaya gitmeden önce danışman hocalarınız tarafından yazılı yönerge verildi mi?” sorusuna verdikleri cevaba ilişkin yüzdeler dağılımları

Şekil 6’da okul öncesi öğretmen adaylarına “üçüncü sınıfta uygulamalara başlamak geç, daha önce başlanmalı” ifadesine katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Okul öncesi öğretmen adaylarının %67,3’i bu ifadeye katılırken, %22,9’u bu ifadeye katılmamış, %9,8’i ise kararsız olduklarını belirtmişlerdir.

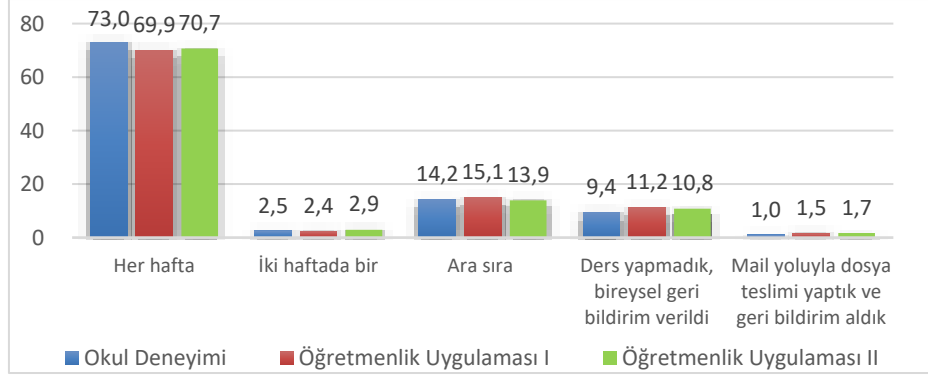
Şekil 7’de de görüldüğü gibi okul öncesi öğretmen adaylarının %62,3’ü uygulamaya gitmeden önce danışman hocaları tarafından yazılı yönerge verildiğini, %37,7’si ise herhangi bir yönerge verilmediğini belirtmişlerdir.

Şekil 8. Okul öncesi öğretmen adaylarının “Danışman hocanız uygulama okulunda sizi kaç kere denetlemeye geldi?” sorusuna verdikleri cevaba ilişkin yüzdeler dağılımları

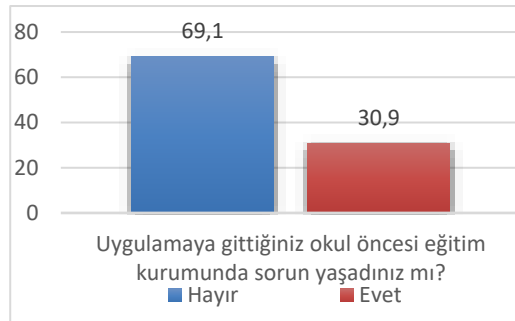
Şekil 8’de görüldüğü üzere okul öncesi öğretmen adayları Okul Deneyimi, Öğretmenlik Uygulaması I-II dersleri kapsamında yaptıkları uygulamalar süresince danışman hocaları tarafından ya hiç (Okul Deneyimi %76,6, Öğretmenlik Uygulaması I %67,1 ve Öğretmenlik Uygulaması II %72,1) ya da dönem boyunca yalnızca bir kez (Okul Deneyimi %14,2, Öğretmenlik Uygulaması I %22 ve Öğretmenlik Uygulaması II %15,6)

denetlendiklerini ifade etmişlerdir. Danışman hocaları tarafından uygulama okullarında her hafta (Okul Deneyimi %1,6, Öğretmenlik Uygulaması I %1,1 ve Öğretmenlik Uygulaması II %1,3) denetlendiklerini belirten öğretmen adayları sayısı ise oldukça azdır.

Şekil 9. Okul öncesi öğretmen adaylarının “Uygulama derslerinizin teorik bölümü nasıl yapıldı?” sorusuna verdikleri cevaba ilişkin yüzdeler dağılımları

Şekil 9’da okul öncesi öğretmen adaylarının uygulama derslerinin teorik bölümünün nasıl yapıldığına ilişkin verdikleri cevaplar yer almaktadır. Buna göre öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu (Okul Deneyimi %73, Öğretmenlik Uygulaması I %69,9 ve Öğretmenlik Uygulaması II %70,7) uygulama derslerinin teorik kısımlarının her hafta düzenli olarak yapıldığını belirtirken bir kısmı ise ara sıra (Okul Deneyimi %14,2, Öğretmenlik Uygulaması I %15,1 ve Öğretmenlik Uygulaması II %13,9) teorik bölümün yapıldığını belirtmişlerdir. Bazı öğretmen adayları ise uygulama derslerinin teorik bölümünün yapılmadığını ya bireysel (Okul Deneyimi %9,4, Öğretmenlik Uygulaması I %11,2 ve Öğretmenlik Uygulaması II %10,8) ya da mail yoluyla (Okul Deneyimi %1, Öğretmenlik Uygulaması I %1,5 ve Öğretmenlik Uygulaması II %1,7) kendilerine geri bildirim verildiğini ifade etmişlerdir.

Şekil 10. Okul öncesi öğretmen adaylarının “Uygulamaya gittiğiniz okul öncesi eğitim kurumunda sorun yaşadınız mı?” sorusuna verdikleri cevaba ilişkin yüzdeler dağılımları

Şekil 10’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının %69,1’i uygulamaya gittikleri okul öncesi eğitim kurumunda herhangi bir sorun ile karşılaşmadıklarını belirtirken, %30,9’u sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu yaşanan sorunlara ise şu şekilde örnek vermişlerdir:

Ö-22: ...“Uygulamalarda kullandığımız materyallerin temini ile ilgili sıkıntı yaşadık. Okullar materyalleri karşılamayınca kendimiz almak zorunda kaldık.”

Ö-140: ...“Öğretmen uygulamalarımızla ilgili düşüncelerini hoş olmayan ve sert eleştirel şekilde dile getiriyordu.”

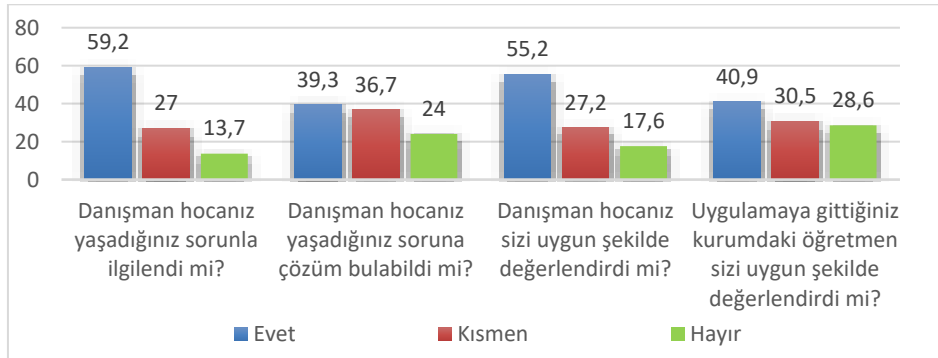
Ö-343: ...“Öğretmen sınıfta yaptığımız uygulamaları diğer sınıflardaki arkadaşlarımızla kıyashyordu. Adeta öğretmenler kendi aralarına yarış yapıyorlardı.”

Ö-351: ...“Sanat etkinliklerinde biz yaratıcılığa önem verirken, okullardaki öğretmenler daha süslü ve gösterişli şeyler yapılmasını, sergi hazırladıklarını söylüyor.”

Ö-406: ...“Öğretmenlik Uygulaması I sırasında öğretmenin ilgisizliği ve çocuklara karşı sözel şiddeti ile karşılaştık.”

Ö-512: ...“Uygulamadaki öğretmen planlarımıza çok fazla müdahale ediyordu. Günlük planlarımızı uygulamamıza izin vermiyor, hafta boyu çocukların çok sıkıldığını söyleyerek tüm gün oyuncaklarla oynamalarını ya da bizlerin oyun oynatmasını istiyordu.”

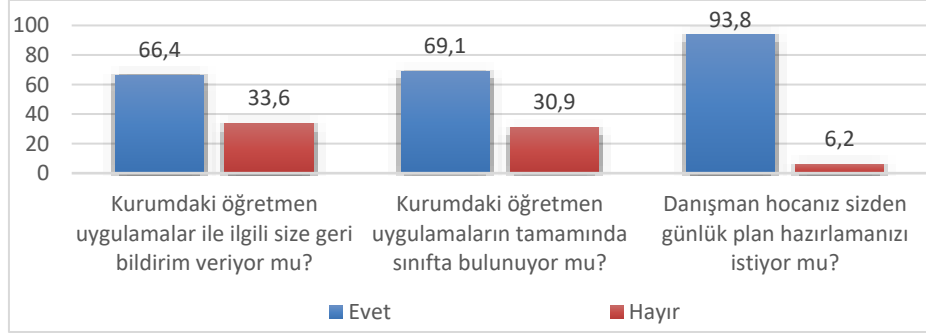
Uygulama sürecinde sorun yaşadığını belirten okul öncesi öğretmen adaylarının ifade ettikleri sorunlar incelendiğinde çoğunlukla uygulama sınıfındaki öğretmen ile kurulan iletişim açısından sorunlara rastlanmıştır. Buna göre öğretmen adayları, uygulama sürecinde öğretmenler tarafından kullanılan dil ve sergilenen olumsuz davranışlara yönelik eleştirilerde bulunmuşlardır. Bunun yanı sıra okullardaki materyal eksiklikleri ve ulaşım zorlukları da dile getirilen sorunlar arasında yer almaktadır.

Şekil 11. Okul öncesi öğretmen adaylarının uygulamada yaşadıkları sorunların çözümüne ve değerlendirmelerine yönelik verdikleri cevaplara ilişkin yüzdeler dağılımları

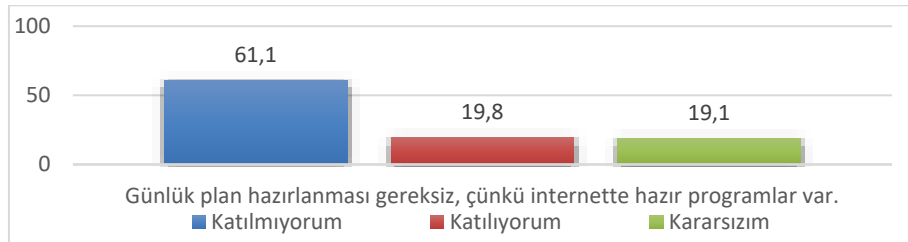
Şekil 11’de görüldüğü gibi okul öncesi öğretmen adaylarının %59,2’si danışman hocalarının uygulamada yaşadıkları sorunlarla ilgilendiğini, %27’si de kısmen ilgilendiğini belirtirken %13,7’si danışman hocalarının yaşadıkları sorunlarla ilgilenmediğini belirtmiştir. Okul öncesi öğretmen adaylarının %39,3’ü danışman hocalarının uygulamada yaşadıkları sorunlara çözüm bulduğunu, %36,7’si de kısmen çözüm bulduklarını belirtirken %24’ü danışman hocalarının yaşadıkları sorunlara çözüm bulamadığını belirtmiştir. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının %55,2’si danışman hocaları tarafından uygun şekilde değerlendirildiğini, %27,2’si de kısmen uygun şekilde değerlendirildiğini belirtmiştir. Öğretmen adaylarının %17,6’sı ise

danışman hocaları tarafından uygun şekilde değerlendirilmediklerini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının %40,9'u uygulamaya gittikleri okuldaki öğretmenler tarafından uygun şekilde değerlendirildiklerini, %30,5'i de öğretmenler tarafından kısmen uygun şekilde değerlendirildiklerini düşünmektedirler; %28,6'sı ise uygulamaya gittikleri kurumdaki öğretmenler tarafından uygun şekilde değerlendirilmediklerini belirtmişlerdir.

Şekil 12. Okul öncesi öğretmen adaylarının uygulama sürecine yönelik sorulara verdikleri cevaplara ilişkin yüzdeler dağılımları

Şekil 12'de görüldüğü gibi okul öncesi öğretmen adaylarının %66,4'ü uygulama yaptıkları kurumlardaki öğretmenler tarafından kendilerine geri bildirim verildiğini, %33,6'sı ise kendilerine geri bildirim verilmediğini ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarının %69,1'i uygulama yaptıkları kurumlardaki öğretmenlerin uygulamalar süresince sınıfta bulduklarını, %30,9'u ise öğretmenlerin uygulamalar süresince sınıfta bulunmadıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının %93,8'i danışman hocalarının günlük plan hazırlamalarını istediklerini belirtmişler, %6,2'si ise danışman hocalarının günlük plan hazırlamalarını istemediklerini belirtmişlerdir.

Şekil 13. Okul öncesi öğretmen adaylarının günlük plan hazırlamanın önemine yönelik görüşlerine ilişkin yüzdeler dağılımları

Şekil 13'te okul öncesi öğretmen adaylarına "Günlük plan hazırlamak gereksiz, çünkü internette hazır program var!" ifadesine katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğretmen adaylarının %61,1'si bu ifadeye katılmamış, %19,1'i ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının %19,8'i ise günlük plan hazırlamanın gereksiz olduğu ve internetteki hazır programların kullanılabilceği yönünde fikir beyan etmişlerdir.

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Okul öncesi öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması I-II” dersleri ve bu dersler kapsamında okul öncesi eğitim kurumlarında yaptıkları uygulamalara yönelik görüşlerinin incelendiği araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, ilk olarak öğretmen adaylarının, %58,4’ü bölüme isteyerek geldiklerini ve memnun olduklarını; %30,5’i bölüme istemeyerek geldiklerini, ancak şimdi memnun olduklarını; %6,7’si bölüme isteyerek geldiklerini ama memnun olmadıklarını; %4,5’i ise isteyerek gelmediklerini ve hala memnun olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuca göre öğretmen adaylarının %88,9’nun öğrenim gördükleri bölümden memnun oldukları söylenebilir ve severek yapılacak işin başarıyı da beraberinde getireceği düşünüldüğünde bu bulgu istenen bir sonuçtur. Özdemir ve Çanakçı (2005) tarafından yapılan araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine bakış açılarının Okul Deneyimi dersini almadan önce ve aldıktan sonra farklılaştığı belirlenmiş ve bazı öğretmen adayları yapılan uygulamaların ardından öğretmenliğin düşündükleri kadar kolay olmadığını ifade ederken bazı öğretmen adayları ise bu mesleğin kendilerine uygun olmadığını belirtmişlerdir. Araştırmanın çalışma grubundaki öğretmen adaylarının tamamının öğretmenlik uygulaması yaptıkları düşünüldüğünde genel olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine yönelik görüşleri incelendiğinde, öncelikle öğretmen adaylarının %62,3’ü uygulamaya başlamadan önce kendilerine, danışman hocaları tarafından yazılı yönerge verildiğini, %37,7’si ise herhangi bir yönerge verilmediğini belirtmiş ve öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu (yaklaşık %70’i) uygulama derslerinin teorik kısımlarının her hafta düzenli olarak yapıldığını ifade etmişlerdir. Bir diğer bulguya göre uygulamalar süresince okul öncesi öğretmen adaylarının %71,9’u hiç, %17,2’si ise yalnızca bir kez danışman hocaları tarafından denetlendiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlik uygulamalarına yönelik yapılan pek çok araştırma sonucunda, öğretim elemanlarının danışmanlık ve denetim görevleri ile ilgili problemlerin ön plana çıktığı görülmüştür (Baştürk, 2009; Sağ, 2008; Saracaloğlu, Serin, Bozkurt ve Serin, 2004; Sılay ve Gök 2004; Yapıcı ve Yapıcı, 2004). Yeşilyurt ve Semerci (2011) tarafından uygulama öğretmenlerinin öğretmenlik uygulaması sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlar hakkındaki çözüm önerilerinin incelendiği araştırma sonucunda da öğretim elemanlarının, uygulamalarda öğretmen adaylarını denetlemelerin zayıf olduğu saptanmıştır. Benzer bir şekilde Özbek ve Aytakin (2003) ile Paker (2008) tarafından yapılan araştırmalarda da benzer sonuçların elde edildiği belirlenmiştir. Buna ek olarak Saracaloğlu, Yılmaz, Çoğmen ve Şahin (2011) tarafından yapılan araştırmada öğretmen adayları, uygulama öğretim elemanlarının derse ilişkin donanımları konusunda olumlu görüşe sahip oldukları ancak derslerde yeterli ve gerekli bilgiyi alamadıklarını ifade etmişlerdir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının uygulamalara yönelik görüşleri incelendiğinde, katılımcıların %96,2’si yapılan uygulamaların öğretmen olmadan önce iyi bir deneyim sağladığını belirtirken, %3,8’i yapılan uygulamaların gerekli olmadığını ifade etmişlerdir. Buna ek olarak öğretmen adaylarının %56,9’u uygulamalar için üç dönemin yeterli olmadığını, %34,9’u yeterli olduğunu söylerken %8,2’si ise üç dönem uygulamanın fazla olduğunu belirtmiştir. Gök ve Sılay (2004) öğretmen eğitimi programlarında kazanılması gereken mesleki formasyon için uygulamaların önemine

dikkat çekmiştir. Eğitim fakültesi son sınıf öğrencileri ile yapılan bir çalışmada da öğretmen adayları için uygulamaların önemi vurgulanmış ve öğretmen adaylarının uygulamalara karşı görüş ve tutumlarının dersteki başarıları ile ilişki olduğu belirtilmiştir (Karadüz, Eser, Şahin ve İlbay, 2009). Ayrıca katılımcıların %67,3'i üçüncü sınıfta uygulamaya başlamanın yetersiz olduğu belirtirken, %22,9'u yeterli olduğunu, %9,8'i ise kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının uygulamalar ile ilgili görüşlerinin alındığı araştırmalarda, yapılan uygulamaların öğretmen olmadan önce deneyim kazanmaları açısından önemli olduğu belirttikleri saptanmıştır (Cansaran, İdil ve Kalkan, 2006; Karadüz, Eser, Şahin ve İlbay, 2009; Kılıç, 2004).

Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının kurumlarda yaptıkları uygulama sürecine ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretmen adaylarının yaklaşık %70'i uygulamaya gittikleri okul öncesi eğitim kurumunda herhangi bir sorun ile karşılaşmadıklarını belirtmiştir. Demir ve Çamlı (2011) tarafından yapılan araştırmada da okul öncesi ve sınıf öğretmen adaylarının, öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında yaşadıkları sorunlar incelenmiştir. Seçer, Çeliköz ve Kayılı (2010) tarafından uygulamalarda yaşanan sorunların incelendiği çalışmada da öğretim elemanları, öğretmenler ve okul öncesi öğretmen adayları olmak üzere farklı paydaşların ifadeleri ile uygulama sürecinde yaşanan sorunlar ele alınmıştır. Bu araştırmada uygulama sürecinde sorun yaşadığını ifade eden öğrencilerin %59,2'si danışman hocalarının uygulamada yaşadıkları sorunlarla ilgilendiğini, %27'si kısmen ilgilendiğini belirtirken, %13,7'si ise ilgilenediklerini ifade etmişlerdir. Uygulama sürecinde öğretmen adaylarının %66,4'ü kurumlardaki öğretmenler tarafından kendilerine geri bildirim verildiğini, %69,1'i kurumlardaki öğretmenlerin uygulamalar süresince sınıfta bulduklarını belirtmişlerdir. Eraslan (2009) tarafından yapılan araştırmada ise öğretmen adaylarının yarıya yakını yaptıkları uygulama sırasında, uygulama öğretmenin çoğunlukla sınıfta bulunmadığını, bulunduğu zamanlarda ise çok sınırlı veya hiç dönüt vermediklerini ifade etmişlerdir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde öğretmen adaylarının uygulamalardaki rehber öğretmenlerle ilgili olarak genellikle olumlu görüş belirttikleri (Özçelik, 2012; Özmen, 2008; Saracaloğlu, Yılmaz, Çöğmen ve Şahin, 2011) ve uygulama sürecinde az da olsa sorunlarla karşılaşabildikleri (Gökçe ve Demirhan, 2005; Özkılıç, Bilgin ve Kartal, 2008) belirlenmiştir. Akkoç (2003) yaptığı araştırmada öğretmen adaylarının en sık karşılaştıklarını ifade ettikleri sorunun uygulama öğretmenleri ile olan uyum problemi olduğu saptanmıştır. Şahin (2003) tarafından yapılan araştırmada ise öğretmen adaylarının uygulama alanlarında yaşadıkları sorunun, uygulama öğretim elemanı ile uygulama okulu arasındaki iletişim eksikliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının eğitim süreci ile ilgili görüşleri incelendiğinde, katılımcıların %93,8'i danışman hocalarının günlük plan hazırlamalarını istediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca okul öncesi öğretmen adaylarına "Günlük plan hazırlamak gereksiz, çünkü internette hazır program var!" ifadesine katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Öğretmen adaylarının %61,1'si bu ifadeye katılmamış, %19,1'i ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının %19,8'i ise günlük plan hazırlamanın gereksiz olduğu ve internetteki hazır programların kullanılabileceği yönünde fikir beyan etmişlerdir. Ünver (2003) tarafından yapılan araştırmada da öğretmen adayları, öğretim planını hazırlarken danışman öğretim elemanının desteğine ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir.

Araştırma sonuçları göz önüne alındığında şu önerilerde bulunulabilir:

- Dönem içinde yapılan haftada tek gün uygulamalarla öğretmen adayları, eğitimi bir bütün olarak gözlemleyememekte ve sınıflarda öğrenim gören çocuklar da öğretmen adayını, bir öğretmen olarak görmemektedir. Geçmiş yıllarda bazı üniversitelerde bu durumu ortadan kaldırmak amacıyla öğretmenlik uygulamaları, dönem başında dersler başlamadan iki hafta olarak uygulanmıştır. Buna ek olarak öğretmen adayları, aynı yaş grubundaki (5-6 yaş) çocuklar ile uygulamalar yapmakta ve diğer yaş grupları ile uygulama fırsatı bulamamaktadırlar. Bu sebeple öğretmen adaylarının farklı deneyimler kazanmaları amacıyla yapılan uygulamalar çeşitlendirilmelidir.
- Öğrenci sayısının fazla olduğu ve İstanbul, Ankara gibi kalabalık şehirlerde öğretim yapılan anabilim dallarında, öğretmen adaylarının uygulamalardaki kontrolünde güçlükler yaşanmaktadır. Bu duruma bir çözüm önerisi olarak, uygulamaların yapılacağı eğitim kurumlarındaki yönetici ve öğretmenler ile beklentiler ve sorumluluklar üzerine seminer ve toplantılar yapılarak görev dağılımı konusunda destekleri sağlanabilir. Ayrıca üniversitelerin bünyesindeki uygulama birimleri genişletilerek ve çocuk sayıları artırılarak daha fazla sayıda öğretmen adayının uygulama yapabilmesine olanak sağlanabilir.
- Araştırma kapsamında uygulamalar ile ilgili görüşleri alınan öğretmen adaylarına ek olarak danışman öğretim elemanlarının, uygulama yapılan kurumlardaki yönetici ve öğretmenlerin de görüşleri alınarak karşılaştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akkoç, V. (2003). *Türkiye'de beden eğitimi ve spor yüksekokullarında öğrenim gören öğretmen adayı öğrencilerin okul deneyimi I, II ve öğretmenlik uygulaması derslerinde karşılaştıkları problemlerin belirlenmesi ve çözüm önerileri*. (Yüksek Lisans Tezi), Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Alisinanoğlu, F. ve Kesicioğlu, O. S. (2009). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde yaşanan sorunlara ilgili görüşleri. *Uluslararası 5. Balkan Eğitim ve Bilim Kongresi*, 665-668.
- Aral, N., Kandır, A. ve Can Yaşar, M. (2000). *Okul Öncesi Eğitim*. 2. Baskı. İstanbul: YA-PA Yayıncılık.
- Aynal K, S. (2011). *Türkiye'de öğretmen olmak*. (Ed. S. Aynal Kilimci), Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme. Pegem Akademi. Ankara.
- Baştürk, S. (2009). Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarının görüşlerine göre incelenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 439-456.
- Becit, G; Kurt, A.A. ve Kabakçı, I. (2009). Bilgisayar öğretmen adaylarının okul uygulama derslerinin yararlarına ilişkin görüşleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 169-184.
- Cansaran, A., İdil, Ö. ve Kalkan, M. (2006). Fen bilgisi eğitimi anabilim dallarındaki okul deneyimi uygulamalarının değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(1), 83-99.
- Demir, Ö. ve Çamlı, Ö. (2011). Öğretmenlik uygulaması dersinde uygulama okullarında karşılaşılan sorunların sınıf ve okul öncesi öğretmenliği öğrenci görüşleri çerçevesinde incelenmesi: Nitel bir çalışma. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 117-139.
- Demircan, C. (2007). Okul Deneyimi II dersine yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi (Mersin Üniversitesi örneği). *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 119-132.
- Demircioğlu, İ. H. (2010). *Etkili öğretmen*. (Ed. İ. H. Demircioğlu), Aday Öğretmenler için Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması (2. basım). Anı Yayıncılık. Ankara.
- Elmore, R.F. (2007). *School Reform From The Inside Out: Policy, Practice, and Performance*. Cambridge, MA: Harvard Education Press.
- Eraslan, A. (2009). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması üzerine görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(1), 207-221.
- Gök, T. ve Sılay, İ. (2004). Öğretmen adaylarının uygulama okullarında karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunları gidermek amacıyla hazırlanan öneriler üzerine bir çalışma. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, Malatya.
- Gökçe, E. ve Demirhan, C. (2005). Öğretmen adaylarının ve ilköğretim okullarında görev yapan uygulama öğretmenlerinin öğretmenlik uygulaması etkinliklerine ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 38(1), 43-71.
- Gömleksiz, M.N., Mercin, L., Bulut, İ. ve Atan, U. (2006). Okul Deneyimi II. dersine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri (sorunlar ve çözüm önerileri). *Eğitim Araştırmaları*, 23, 148-158.

- Güven, İ. (2004). Sosyal Bilgiler Alanı Öğretmen Adaylarının Okul Uygulamalarına Yönelik Görüşleri Üzerine Nitel Bir Araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4, 271-300.
- Hacıoğlu, F. ve Alkan, C. (1997). *Öğretmenlik Uygulamaları Öğretim Teknolojisi*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Harmandar, M., Bayrakçeken, S., Kıncal, R. Y., Büyükkasap, E. ve Kızılkaya, S. (2000). Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesinde okul deneyimi uygulaması ve sonuçlarının değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 148, 3-6.
- Kalkanlı, P. (2009). *Türkiye ile Fransa yükseköğretim sistemlerinin eğitim fakülteleri ve öğretmen yetiştirme enstitüleri (meslekî eğitim dışı) bağlamında karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Karadüz, A., Eser, Y., Şahin, C. ve İlbay, A. B. (2009). Eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre öğretmenlik uygulaması dersinin etkililik düzeyi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 442-455.
- Kılıç, D. (2004). Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adayları üzerine etkisinin değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 172-184.
- Kılınç, A. ve Gödek-Altuk, Y. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının okul deneyimi derslerine yönelik tutumları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (19), 41-70.
- Kılınç, A. ve Salman, S. (2007). Okul Deneyimi derslerine yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 23-35.
- LaMaster, K. J. (2001). Enhancing preservice teachers field experiences through the addition of a service-learning component. *The Journal of Experiential Education*, 24(1), 27-33.
- Mau, R.Y. (1997). Concerns of student teachers: implications for improving the practicum. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 25(1), 53-65.
- Oğuz, A. (2004) Okul Deneyimi I dersinin öğretmen adayları üzerindeki etkileri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11, 141-162.
- Özbek, Z. T. ve Aytakin, F. (2003). Eğitim fakültesi öğrencilerin öğretmenlik mesleğine bakış açıları ve öğretmenlik uygulaması dersinde memnuniyet durumları üzerinde bir araştırma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 295, 31-39.
- Özçelik, N. (2012). Yabancı dil öğretmen adaylarının okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin görüşleri. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2), 515-536.
- Özdemir, A. Ş. ve Çanakçı, O. (2005). Okul Deneyimi I dersinin öğretmen adaylarının öğretim-öğrenme kavramlarına ve öğretmen-öğrenci rollerine bakış açıları üzerindeki etkileri. *İlköğretim Online*, 4(1), 73-80.
- Özkılıç, R., Bilgin, A. ve Kartal, H. (2008). Öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarının görüşlerine göre değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 7(3), 726-737.
- Paker, T. (2005). Öğretmenlik uygulamasında öğretmen adaylarının uygulama öğretmeni ve uygulama öğretim elemanının yönlendirmesiyle ilgili karşılaştıkları sorunlar. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi 28-30 Eylül 2005, Denizli.

- Sağ, R. (2008). Öğretmen adaylarının uygulama öğretmenlerinden, uygulama öğretim elamanlarından ve uygulama okullarından beklentileri. *Eurasian Journal of Educational Research*, 32, 117-132.
- Santoro, N. (1997). The construction of teacher identity: An analysis of school practicum discourse. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 25(1), 91-99.
- Saracaloğlu, A. S., Serin, O., Bozkurt, N. ve Serin, U. (2004). Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını etkileyen faktörler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 311, 16-27.
- Saracaloğlu, A. S., Yılmaz, S., Çoğmen, S. ve Şahin, Ü. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının okul deneyimi dersine ilişkin görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 15-32.
- Sarıtaş, M. (2007). Okul Deneyimi I uygulamasının aday öğretmenlere sağladığı yararlar konusundaki görüşlerin değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20 (1), 121-143.
- Seçer, Z., Çeliköz, N. ve Kayılı, G. (2010). Okul öncesi öğretmenliği okul uygulamalarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 128-152.
- Severcan, S. (2007). *Okul öncesi öğretmen adaylarının uygulama yaptıkları okul öncesi eğitim kurumlarında karşılaştıkları sorunların belirlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sılay, İ. ve Gök, T. (2004). Öğretmen adaylarının uygulama okullarında karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunları gidermek amacıyla hazırlanan öneriler üzerine bir çalışma. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya*.
- Şahin, E. (2003). Okul öncesi eğitimi öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adayları ile uygulama okullarındaki öğretmenlerin mesleki uygulamalara ilişkin bakış açıları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4 (13), 1.
- Şahin, E. Ve Özkılıç, R. (2005). Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının uygulama dersleri için hazırlanan uygulama kılavuzu hakkındaki görüşleri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 115-133.
- Turgut, M., Yılmaz, S. ve Firuzan, A. R. (2008). Okul deneyimi uygulama sürecinin değerlendirilmesi üzerine bir araştırma. *Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi*, 8(2), 1-26.
- Ünver, G. (2003). Öğretmenlik uygulamasında işbirliği: Bir durum çalışması. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 87-100.
- Yapıcı, Ş. ve Yapıcı, M. (2004). Öğretmen adaylarının Okul Deneyimi I dersine ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 3(2), 54-59.
- Yeşilyurt, E. ve Semerci, Ç. (2011). Uygulama öğretmenlerinin öğretmenlik uygulaması sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Akademik Bakış Dergisi*, 27, 1-23.
- Yiğit, N. ve Alev, N. (2005) Etkili öğretmen yetiştirme açısından okul deneyimi derslerinin değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 91-103.
- YÖK (2007). *Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007)*. Ankara: YÖK.
- Yüksel, S. (2011). *Türk üniversitelerinde eğitim fakülteleri ve öğretmen yetiştirme* (2. basım). Pegem Akademi. Ankara.
- Zembat, R. (2014). *Eğitim sisteminde öğretmen*. (Ed. A. Oktay), Eğitim Bilimine Giriş (7. basım). Pegem Akademi. Ankara.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

The literature manifests a strong consensus on the vitality of teacher education (Becit, Kurt & Kabakçı, 2009; Elmore, 2007; Mau, 1997; Oğuz, 2004; Santoro, 1997). In line with such research, The National Education Development Project (1994) was launched in collaboration with the Council of Higher Education and the World Bank in order to improve the quality of teacher education. Subjecting the possible progress made through such initiatives, Hamandar et al. (2000) ascertains that the Turkish pre-service teachers were adequate with regard to their knowledge of subject topics covered in curriculum while lacking necessary knowledge and skills related to teaching practice. Based on this finding, an extensive emphasis was given to the teaching practices in undergraduate teacher education programs which were grouped under "School Experience 1", "School Experience 2" and "Teaching Practice 1" and "Teaching Practice 2" courses (YÖK, 2007).

As in all professions, practice is also immensely important for the cultivation of competent teachers. School Experience and Teaching Practices courses, which are indispensable for the cultivation of the ability of putting the theoretical knowledge into practice, provide prospective teachers with the experience that they may need before starting the profession. As the literature review yields, there are myriad number of research conducted on the practices of prospective teachers in the courses of "School Experience" (Demircan, 2007; Gömleksiz, Mercin, Bulut & Atan, 2006; Harmandar et al., 2000; Kılınç & Gödek Altuk, 2010; Kılınç & Salman, 2007; Oğuz, 2004; Sarıtaş, 2007; Turgut, Yılmaz & Firuzan, 2008; Yapıcı & Yapıcı, 2004; Yiğit & Alev, 2005), "Teaching Experience" (Eraslan, 2009; Ünver, 2003) and both courses (Becit, Kurt & Kabakçı, 2009; Güven, 2004; Şahin & Özkılıç, 2005). However, the studies subjecting the experiences of prospective pre-school teachers (Alisinanoğlu & Kesicioğlu, 2009; Seçer, Çeliköz & Kayılı, 2010; Seversan, 2007) stand out as relatively scarce.

Since the pre-school education constitutes the invaluable educational background upon which are the entire late education experience of individuals based, the vitality of providing adequate pre-school education to individuals have an undeniable importance. (Aral, Kandır & Can Yaşar, 2000). Thus, the practices of pre-service preschool teachers at preschool institutions become more important. Based on this argument, this research studies the feedbacks of pre-service preschool teachers on the courses of School Experience and Teaching Practice in their individual universities and their mandatory internship experiences, tasked through these courses, in preschool institutions.

2. Method

This research has conducted a survey on the experiences of pre-service preschool teachers relating to the courses of School Experience and Teaching Practice and their practices in preschool institutions in scope of these courses.

Study group consist of 586 voluntary senior pre-service teacher students studying at Department of Preschool Education of 8 different universities Abant İzzet Baysal University, Ankara University, Atatürk University, Çanakkale 18 Mart University, Dumlupınar University, İnönü University, Marmara University and Selçuk University).

"Personal Information" and "Survey Related to Teaching Practices" forms were designed to collect information as part of the survey which also consists of questions on "School Experience" and "Teaching Practice" courses and pre-service pre-school teachers' practicum experiences. In addition to that, the survey is also designed in a way to assess the extent to which the advisory

systems manage to aid pre-services teachers and how the latter conceives of the efficiency of the former. The data obtained were evaluated through descriptive analysis and content analysis.

3. Findings, Results and Discussion

The findings yield that 88,9% of pre-service teachers are satisfied with the programs they study in. Such an outcome is expected given it is thought that profession which is loved brings about the success. In a study conducted by Özdemir & Çanakçı (2005), it was determined that the perspectives of pre-service teachers differ before and after taking School Experience course.

The study subjects the experiences of pre-service preschool teachers of the courses of 'School Experience' and 'Teaching Practice.' The results indicate that a large majority of teachers (about 70%) have regularly attended classes on the theoretical aspects of teaching practice once a week. Another result concludes that, while 71,9% of preschool teachers stated their instructor never visited them during practices, 17,2% of preschool teachers stated that they have been given a visit just once. As a variety of research conducted on the teaching practices conclude, there are prominent problems relating to counseling and supervision duties of teaching staff (Baştürk, 2009; Sağ, 2008; Saracaloğlu, Serin, Bozkurt & Serin, 2004; Silay & Gök 2004; Yapıcı & Yapıcı, 2004).

The survey results also present that 96,2% of participants are content about the given opportunity to experience teaching before starting the occupation while 3,8% of participants stated that pre-practice is not necessary. In addition, 56,9% of pre-service teachers believe that three education terms are not sufficient for practices whereas 34,9% of the participants argue that it is sufficient and 8,2% of them deems the course periods as too much.. Moreover, 67,3% of pre-service teachers indicated that the gradual exposure to teaching practice as late as third year at the undergraduate level is insufficient, while 22,9% of them deem such timing as sufficient and 9,8% of them were indecisive. Several other studies conclude that practices are important in terms of gaining experience before starting the occupation (Cansaran, İdil & Kalkan, 2006; Karadüz, Eser, Şahin & İlbay, 2009; Kılıç, 2004).

This study also reveals that 70% of pre-service teachers did not encounter any problems in the preschool institution they were assigned as interns. Regarding the efficacy of advisory services, 59,2% students faced with problems during their practice, for which they received supervisory feedback from their professors, whereas 27% of them complained about inadequate supervision and 13,7% of them stated that their advisor was almost non-existent. During these practice processes, 66,4% of pre-service teachers stated that feedback was given by teachers at institutions and 69,1% of them stated that teachers were actually in the classroom during their practices. According to the literature, pre-service teachers usually indicate a favorable opinion about school counselors (Özçelik, 2012; Özmen, 2008; Saracaloğlu, Yılmaz, Çöğmen & Şahin, 2011) and during practices, they may encounter with problems even if just a bit (Gökçe & Demirhan, 2005; Özkılıç, Bilgin & Kartal, 2008)

When views of pre-service preschool teachers in the study related to education process are examined, 93,8% of participants stated that their advisor instructor requires them to prepare a daily plan. In addition, pre-service teachers were asked whether they agree with the statement of "Preparing daily plan is unnecessary because preset programs are available on the internet!". It was found that 61,1% of pre-service teachers are disagree with this statement and 19,1% of them are indecisive, while 19,8% of them think that it is unnecessary to prepare a daily plan and preset programs on the internet can be used. In the study conducted by Ünver (2003), pre-service teachers stated that they need the support of their supervisor instructor when preparing education plan.